

Arbejdsspørgsmål til skoleledere

- Hvordan kan I understøtte et systematisk fokus på elevernes læring og udvikling af undervisningen i teamsamarbejdet?
  - Hvilke fordele og ulemper vil der være ved at arbejde med fælles pædagogiske og didaktiske mål i teamet?
  - Har lærere og pædagoger den nødvendige uddannelse og et fælles afsæt for at udvikle og kvalificere deres praksis på teammøderne? Er der brug for kompetenceudvikling med hensyn til teamsamarbejde?
-

Teamsamarbejde er dels en organiseringsform, dels en samarbejdsform. Teamsamarbejde kan have en gavnlig effekt på udvikling af inkluderende læringsmiljøer, hvis samarbejdet omhandler undervisningens pædagogiske og didaktiske mål og indhold.

Forskningen viser, at det er udbredt, at teamsamarbejder om konkrete og praktiske opgaver som planlægning og organisering af undervisningen. Forskningen viser dog, at et hensigtsmæssigt samarbejde til gavn for alle elevers læring og udvikling indebærer, at lærerne også arbejder sammen om pædagogisk og didaktisk indhold. Med andre ord: Hvis teamet skal have en gavnlig effekt på udvikling af inkluderende læringsmiljøer, skal det samarbejde om udvikling og kvalificering af den pædagogiske og didaktiske praksis.

Kommunerne ønsker at understøtte teamsamarbejde om elevernes læring og trivsel og udvikling af undervisningen. Nogle kommuner sætter ind med teamsparring med faste intervaller, hvor lærere og pædagoger sammen reflekterer over, hvornår de lykkes med at skabe inkluderende læringsmiljøer. Andre kommuner er optagede af at bringe den læring, der sker i det enkelte klasserum, ud til andre lærere.

Se hele inspirationsmaterialet 'Special- og almenpædagogisk samarbejde om inklusion', med videointerviews, forskningsoverblik og praksiseksempler på www.emu.dk/modul/special-og-almenp%C3%A6dagogisk-samarbejde-om-inklusion.

Materialet er baseret på: Hansen m.fl. (2014): 'Afdækning af forskning og viden i relation til ressourcer og teamsamarbejde' og på indsatser i de kommuner, som har fået tildelt midler fra 'Pulje til frikøb af specialpædagogiske ressourcer for at støtte en ekstra indsats for inklusion i folkeskolen'.

Udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut for
Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. 2015.